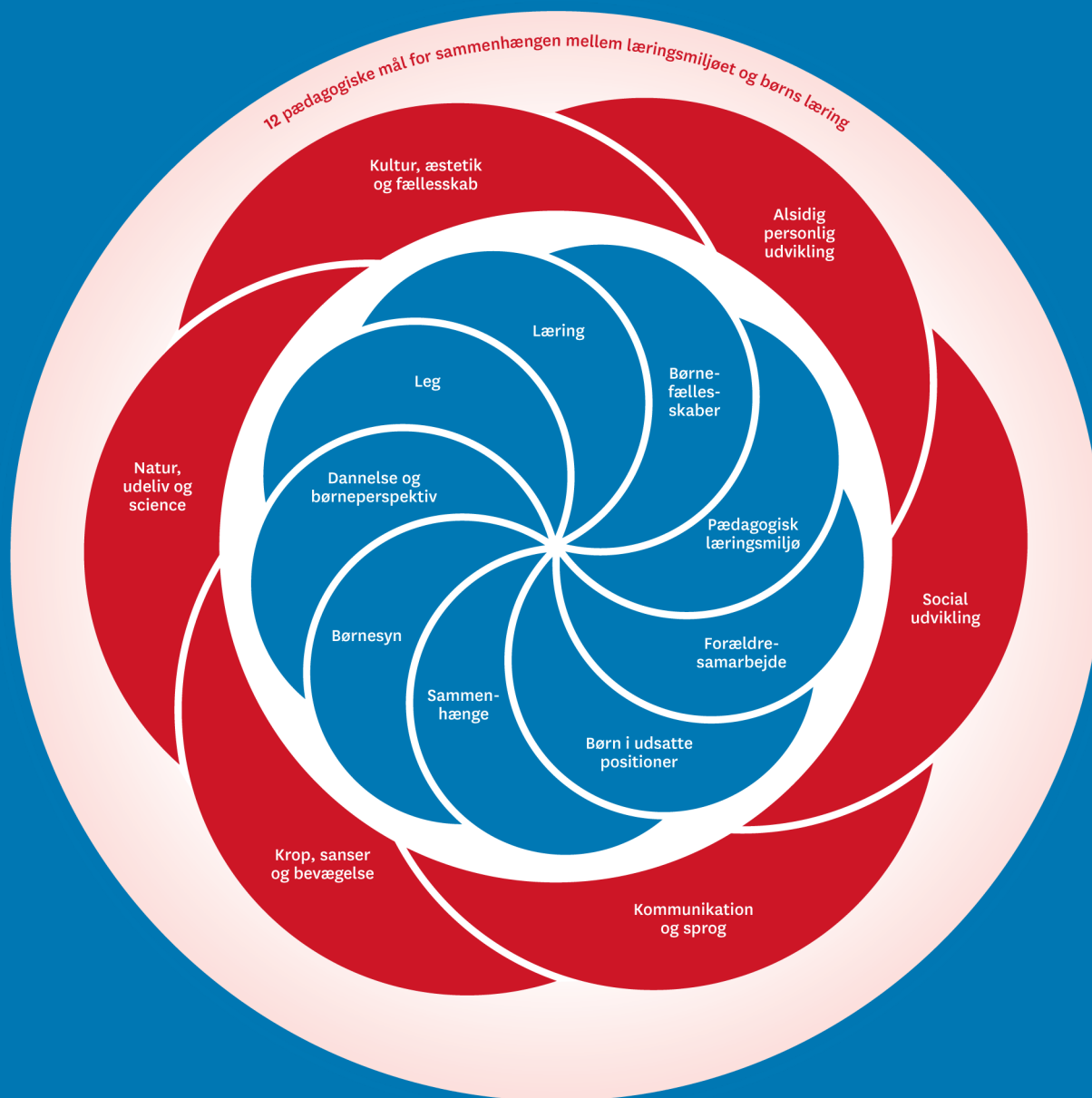

	Pædagogisk læreplan for	
	Den integrerede institution	
	Forglemmigej	
	2024	

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende

bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der løbende til publikationen.

Hvem er vi?

Læringsplanen bruges af os som vores styreredskab i vores daglige pædagogiske arbejde. Vi tager afsæt i Aalborg Kommunes børne- og unge politik og Dagtilbudsloven.

Vi er en integreret institution normeret til 35 børn. Vi har til huse på Flødalvej 16F, 9230 Svenstrup J. I Forglemmigej har vi stort fokus på tid, nærvær og indlevelse. Vi bestræber os på at komme godt rundt, så vi fanger alles behov, udviklingstrin og lyst til at være med. Hos os lægges stor vægt på at skabe en tryk og nærværende dag for børnene. En dag hvor det er muligt at være barn, da der er tydelige voksne, som guider og støtter barnets i dets udvikling og behov. Vi vil som voksne være meget bevidste om at lytte til hvert enkelt barn, og de signaler barnet sender om barnets velbefindende. Det er vigtigt for os, at vi imødekommer det enkelte barns alsidige udvikling.

Det er børnenes institution, hvilket bærer præg i dagligdagen både æstetisk og pædagogisk. Forglemmigej er en institution med fokus på at være "nyttig" for børnene. Dette betyder, at børnene føler sig nyttige i dagens gøremål og den daglige drift af institutionen. Her har børnene en medbestemmelse i, hvad vi foretager os. Børnene er med til rengøring, at lave mad på bål, rydde op, pynte børnehaven, arrangere forældre sammenkomster, sortere affald, den daglige dags indhold og andre udfoldelser, som giver børnene lyst til at være en del af den daglige rytme.

I udelivet er børnene medbestemmende omkring materialer, aktiviteter, lege og andet i børnehøjde. Vi benytter os af skoven og vores baghave flere gange om ugen. Der lægges vægt på at få oplevelsen fra jord til bord, da denne følelse om at skabe noget vi nyder sammen, giver samhørighed og socialt samvær. Om foråret planter vi fx. grøntsager, som vi ser vokse op og smager på. I baghaven har vi forskellige bærbuske, hvor vi også plukker bær fra og smager på. Vi hjælpes ad med at holde det rent ved at rive og hive ukrudt op. Når børnene føler sig nyttige og brugbare for at få hjulene til at dreje rundt, er det vores observation at børnene vokser, føler sig stolte, øget selvværd og selvhjulpenhed blomstrer med dem. Vi lægger vægt på, at de store børn hjælper de små, og at de små børn respekterer de store børn gensidigt.

Vi har i både vuggestue og børnehave en fast ramme over dagligdagen, så barnet kan føle sig tryk og det er overskueligt.

Vores ramme er fleksibel, da vi altid tager udgangspunkt i det enkelte barn og dets behov. Barnet skal ikke følge strukturen, men strukturen skal følge barnet. Det er vigtigt for os at vi ikke har børn som er kede af det eller ikke bliver hørt eller set, så vi tilrettelægger dagen efter børnegruppens behov.

"Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag."

"Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark."

"De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv."

"Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud."

"Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

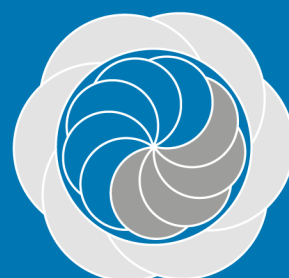
- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

Børnesyn, dannelse og børneperspektiv

Vi praktiserer "det nye børnesyn" i Forglemmigej. Det nye børnesyn handler om at anerkende og favne barnet og dets udvikling. Vi er inspireret og praktiserer metoderne og børnesynet fra bla. Jesper Juul og Fie Hørby.

I Forglemmigej bliver alle børn set som det individ det er. Det er vigtigt for os, at alle børn føler sig set, hørt og en del af fællesskabet. Vi ønsker at skabe nogle demokratiske medborgere til civilsamfundet som både er selvhjulpne, hviler i sig selv og samtidig har respekt for jordens skabninger, store som små. Vi ønsker at tage udgangspunkt i det enkelte barn og dets trivsel, udvikling og læring. Ingen børn er ens, og vi vægter højt at tilgodese hvert enkelt barn på hver deres måde. Vi vil skabe et pædagogisk fundament, der bygger på anerkendende relationer set i et inkluderende perspektiv. Vi vil skabe et udviklende læringsrum, hvor børnene kan udfordres på mange forskellige niveauer og gennem mange processer. Barnets læreprocesser finder sted i udvikling, opdragelse og dannelse. Læring foregår, når de krav og aktiviteter barnet bliver mødt af, giver mening for barnet. Læringen sker gennem brug af sanser, når man er i et fællesskab.

Vi ønsker at støtte børnene i en retning af selvstændighed og duelighed i en samfundsmodel, som vi har i Danmark. Dette skaber vi gennem fast strukturelle handlinger i hverdagen, for at børnene opnår en genkendelighed, og oplever følelsen af, at noget går igen. Det er derfor vigtigt for os, at børnenes perspektiv bliver set af os som pædagogisk læringsmiljø. Vi arbejder med børne mosaikker og holder børnemøder en gang om måneden for at høre børnenes perspektiv i hverdagen.

I vuggestuen er det vigtigt for os, at der er en tryk atmosfære med nærværende voksne, som tager udgangspunkt i det enkelte barn. Vi har en fast struktur for dagen for at give barnet tryk og forudsigelighed men denne struktur er fleksibel og ændres efter det enkelte barns behov således at fx hvis et barn viser træthed bliver barnet puttet eller hvis der er en aktivitet i gang afbrydes eller ændres denne for at tilgodese det enkelte barns behov. Vi tilpasser hverdagens aktiviteter og struktur til børnenes nærmeste udviklingszone. Vi vil, at vores daglige pædagogiske aktiviteter giver børnene mulighed for at udvikle deres fantasi og selvstændighed. Vores tilgang til barnet er med fokus på dets nærmeste udviklingszone og vi tilpasser vores pædagogiske aktiviteter, således at barnet får så mange kan selv oplevelser som muligt. Vi evaluerer på de pædagogiske forløb hver mandag på vores pædagog møde. Vi evaluerer med SMTTE som arbejdsmodel. Vi møder barnet ved at sige barnets navn, når vi fx tager imod barnet om morgenen, når barnet kommer, ved samlinger og ved alle henvendelser i løbet af dagen. Vi er bevidste om at fortælle barnet hvad vi laver omkring det fx hvis barnet skal have tøj på så fortælles "at nu tager vi armen ind i dette ærme" osv. Vi giver barnet mulighed for medbestemmelse. Dette ved at inddrage og lytte til barnet og følge dets initiativ, således at børnene bliver aktive medskabere af egen læring og udvikling. I vuggestuen betyder det, at barnet får overskuelige valgmuligheder med udgangspunkt i barnets alder og udvikling.	
--	--

Børn er mennesker med ligeværdige rettigheder som voksne. Vi forsøger at forstå børn ud fra deres egne oplevelser og forståelse af sig selv. Vi møder børnene i deres individuelle kontekst og vi mener at børnene er eksperter i deres eget liv.

Leg og læring

Læring er vi ansvarlige for igennem hele dagen. Vi skaber rammer gennem leg, relationer og aktiviteter, både vokseninitierede og børne, såvel som planlagte og spontane. Læring skal leges ind. Det pædagogiske personale har ansvar for at skabe et læringsmiljø, som indbyder til at eksperimentere, undren, nysgerrighed og fantasi. I denne proces er tilrettelæggelsen af det fysiske miljø, indretningen og atmosfæren vigtige faktorer. Vi har i vores planlægning af aktiviteter både planlagte og spontane aktiviteter. Vi arbejder ud fra et årshjul med måneds temaer, hvilket bevirker at der er mulighed for større fordybelse. I årshjulet er taget højde for, at vi når omkring de 6 læreplanstemaer. De mindste børn i institutionen følger også vores årshjul men med differentierede aktiviteter som passer til deres udvikling og alder. Når vuggestue børnene får en alder hvor de kan være med de yngste børnehalebørn dannes der grupper på tværs således at der kommer en glidende overgang fra vuggestue til børnehave. Når vi laver aktiviteter er det for os vigtigt at have fokus på processen frem for produktet. Alle børnene deltager på hvert deres niveau. Vi motiverer og støtter ved nye materialer, sanseoplevelser og udfordringer.

Vi som pædagogisk personale er meget opmærksomme på at leg bliver til undervejs, som den udføres af børnene. Hos os er indlevelse et ord vi betegner os med, fordi vi ønsker at legen har kreativitet og at fantasien er i spil. Børn lærer gennem leg, og de tilegner sig viden om verden og sig selv igennem leg. Leg giver børnene indflydelse på eget liv. Det er vores ansvar at legen får gode betingelser. Dette skaber vi gennem rammer, så alle børn styrkes i stærke relationer og støttes i at deltage i fællesskabet og trives og udvikle sig i legen. Vi tilbyder forskellige rum, steder hver dag som lægger op til leg. Fx når vi er i skoven, kan der opstå lege med materialer fra naturen. Vi opdeler børnene i mindre grupper og forskellige grupper således, at der opstår nye legerelationer på tværs af alder og udvikling.

I vuggestuen har vi en struktur med faste rutiner, hvilket er med til at frigive energi og overskud til leg og læring. Vi har opsat legestationer og legetøjet er sat frem, så det inspirerer til leg. Vi tilpasser vores læringsmiljø ud fra vores børnegrupper og børnenes interesser. Vi observerer på og evaluerer på vores ugemøder på børnenes legemønstre og justerer på valget af legetøj så det er tilpasset børnegruppen. Vi er opmærksom på at skabe læring igennem hele dagen. Fx ved at inddrage bondegårdsdyr, tale om dem, sige lyde.

Vi er bevidste om, at ikke alle børn selv tager initiativ eller er nysgerrige på aktiviteter eller at søge de andre børn. Vi er bevidste om at være undersøgende sammen med børnene og være motiverende. Vi fremhæver børnenes kompetencer og italesætter barnets initiativer. På denne måde synliggør vi barnets ressourcer i gruppen.

Vi prioriterer, at der er plads til de mere spontane lege og aktiviteter så vi kan tilgodese det enkelte barns behov. Vi er opmærksomme på vores egne roller i at understøtte barnets læring, når vi går foran, ved siden af og bagved barnet.

I vuggestuen deler vi børnene i mindre grupper fordelt på børnenes alder. Derved sikrer vi, at alle børn får mulighed for at tilegne sig læring og fordybelse.

Børnefællesskaber

Børnegruppen udgør et socialt og kulturelt fællesskab, som er altafgørende for barnets trivsel. Særligt orienterer børn sig mod ældre og jævnaldrende børn. I Forglemmigej er børnegruppen med varierende alder. Vi ønsker at opbygge gensidig respekt på tværs af alder, følelsen af selvstændighed og nytteværdi. Forskellighed betragtes som en styrke. De mindste børn i Forglemmigej er med i stuen om morgenen og sidst på eftermiddagen hvor der således dannes relationer på tværs. Ligeledes har vi fælles aktiviteter hvor hele institutionen er en del af fx fastelavn og andre højtider hvor det giver mening pædagogisk at de samles.

I institutionen har vi fokus på de 5 elementer i vores praksis. Vores børnesyn kommer til udtryk i at vi ser barnet som et unikt individ, som har ret til medbestemmelse i eget liv jf Børnekonventionen. Personalegruppen er opmærksom på børnenes bidrag til fællesskabet og hvordan dette kan implementeres i praksis, hvor individerne kan føle ejerskab og tilhør til fællesskabet i huset. Eksempelvis er vi lydhør på når børnene kommer med ideer og aktiviteter til planlægning og temaer. Vi er nysgerrige på børnenes spontane ideer og lege, som vi ud fra kan udvikle aktiviteter, som et springbræt til fysisk udfoldelse, læring og leg.

Det er for alle børn vigtigt at opleve at være en del af fællesskabet. I vuggestuen guider vi børnene til at indgå i sociale fællesskaber og relationer. Vi ser på børnenes initiativer og er opmærksomme på at indbyde til forskellige lege og aktiviteter.

Vi er opmærksomme på barnets signaler og kommunikation. Vi laver iagttagelser af børnene og deres indbyrdes relationer for at have opmærksomhed på at alle børn indgår i en relation.

Vores læringsgrupper er sammensat ud fra alder for at kunne inspirere børnene til at skabe nye relationer.

Vi prioriterer et trygt læringsmiljø, hvor alle børn mødes af anerkendende voksne, som er lyttende og nærværende og som har fokus på at børnenes signaler så det enkelte barn føler sig hørt og forstået.

Vi giver mulighed for forskellige læringsstile, så barnet får mulighed for at bruge alle sine sanser. Vi har skabt en tydelig ramme så barnet oplever faste rutiner og vi forsøger at undgå afbrydelser ved at det er de samme voksne som følger gruppen hele dagen.

Børnene har faste pladser ved måltiderne og er efter udvikling med til at dække bordet. Barnet oplever succesoplevelser ved at hjælpe til med at dække bord, rydde service op i det omfang de mestrer det.

Der er tydelige overgange mellem alle dagens rutiner og aktiviteter. Vi italesætter overfor børnene hvad der skal ske så de føler sig trygge i de forskellige skift i løbet af dagen.

Toiletbesøg/ bleskift

Vi er opmærksomme på, at toiletbesøg eller bleskift også er en del af læringsmiljøet. Børnene øver sig i turtagning, at tage tøj af og på, vaske hænder. Vi er opmærksomme på at italesætte vores handlinger omkring barnet samt at italesætte barnets handlinger. På puslepladsen støtter vi barnet i sin tilknytning og vi har maleri på væggen som vi samtaler med barnet omkring.

Søvn

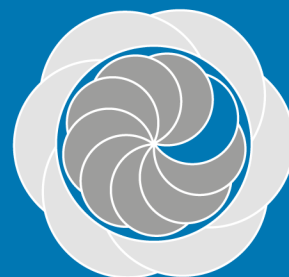
I vuggestuen er middagsluren en vigtig del af barnets dagligdag. Alle børn i vuggestuen sover efter at de har spist frokost. Søvn er vigtigt for barnets udvikling og barnet har brug for at koble af i søvnen. Vi har faste rutiner når børnene skal sove. De børn som sover inde på madrasser har faste pladser og børnene har selv dyner, bamser og sut med. Dette skaber en tryghed for barnet og en sammenhæng mellem hjem og vuggestue. Børn som sover i barnevogn har også selv barnevogn med. Inden putning øver børnene også selvhjulpenhed på deres niveau ved afklædning og påklædning samt toiletbesøg.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Pædagogisk læringsmiljø

Børn kan slet ikke lade være med at lære og gør det i alle situationer. Det pædagogiske personale arbejder ud fra en anerkendende og rummelig tilgang. Vi opfordrer børnene til at være demokratiske, medbestemmende og ligeværdige mennesker. Vi udfolder derudover meget det æstetiske og ønsker at alle børns sanser bliver inddraget. Vi har de fleste børneredskaber i børnehøjde, hvor børnene kan få hjælp til at udtrykke deres fantasi og tanker gennem en æstetisk, kropslig eller anden udfoldelse.

Vi har en fast dagsrytme i Forglemmigej, som styrker struktur og forudsigelighed i børnenes hverdag. Vi udarbejder månedsplaner for institutionens aktiviteter og temaer. Vi har fokus på at

arbejde med kort- og langsigtede mål for alle børnenes læring -både for individet og som fællesskab.

Vi organiserer os via smtte-modeller og den pædagogiske læreplan understøtter vores pædagogiske arbejde i praksis. Vi evaluerer på vores møder og løbende i dagligdagen.

Vi har måneds temaer, som vi arbejder og går i dybden med. Vi har blandt andet arbejdet med Livet I Havet-tema. En af de pædagogiske planlagte aktiviteter var at lave kreative havdyr, med saks, lim, farver og pailletter. Under aktiviteten talte vi om livet i havet mm. Denne aktivitet rummede alle mål fra De seks læreplanstemaer i vores Styrkede Læreplan.

Vi arbejder ud fra de 6 læreplanstemaer.

Tema 1: Barnets alsidige personlige udvikling.

- Alle børn skal føle sig inkluderet.
- Barnet skal opnå selvværd således at det følelsesmæssigt er i stand til at møde verden.
- Barnet skal udtrykke alle sine behov, følelser og ønsker både verbal og nonverbal.
- Barnet skal få lyst til at udvikle egen fantasi og kreativitet.
- Barnet skal sætte grænser og være i stand til at løse konflikter.
- Barnet skal føle sig værdifuldt, accepteret og respekteret.

Tema 2: Kultur, æstetik og fællesskab

- Alle børnenes kreativitet og nysgerrighed kom til udtryk, og de kunne udtrykke sig kreativt
- Give barnet viden om forskellige traditioner
- barnet skal præsenteres for forskellige materialer.

Tema 3; social udvikling

- Børnene indgår i et fællesskab
- Barnet bliver i stand til at knytte venskaber
- Barnet bliver i stand til at udvise empati
- Barnet viser respekt til de andre og deres ting.

Tema 4: Kommunikation og sprog

- At barnet kan udtrykke sine behov
- at barnet kan bruge sproget til at skabe kontakt og løse konflikter
- at barnet udvikler sprog gennem hverdagens aktiviteter

Tema 5: Krop, sanser og bevægelse

- Barnet oplever og udviser glæde ved at bruge sine sanser og bevæge sig
- barnet udvikler sin fin-og grovmotorik
- Barnet får en bevidsthed om sin egen krop, kroppens funktioner og behov
- Barnet får en bevidsthed om sammenhængen mellem kost, hygiejne og en sund kost.

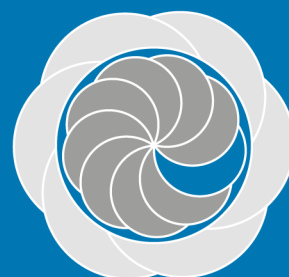
Tema 6: Natur, udeliv og science

- Børnene lærer at håndtere og tilegne sig ny viden om dyr og planter, og deres levesteder.
- Barnet oplever og viser glæde ved at være i naturen.

Eksemplerne viser hvordan vi som pædagogisk personale kan tænke alle læreplanstemaerne ind i de enkelte aktiviteter og hvilke mål vi ønsker at børnene skal tilegne sig. Efterfølgende dokumenterer, evaluerer og justerer vi på aktiviteterne ved hjælp af observationer, dialog, refleksioner og SMTTE.

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Forældresamarbejde

Vi vægter et tæt samarbejde med forældrene i Forglemmigej, da forældrene skal have mulighed for at have en værdifuld indflydelse på deres børns dagligdag. Derved sikrer vi også bedre

barnets trivsel, udvikling og læring. Vi er derfor nysgerrige på forældrenes perspektiv og ser dem som medspillere i vores pædagogiske arbejde.

Vi har personlige indskrivningsmøder med forældrene. Når vi modtager et nyt barn holder vi i den første uge en opstartssamtale hvor vi taler om barnets første år, rutiner, rytmer samt gensidige forventninger. Vi prioriterer en tryk opstart, hvor der er tid til barnet og hvor forældrene kan blive trygge ved alt det nye.

Ved opstart får barnet i vuggestuen en mappe "barnets bog", hvor forældre kan sætte billeder ind af familien og barnets hjem. Bogen er med til at give tryghed for barnet samt en rød tråd til hjemmet. Bogen følger barnet videre i børnehaven. I Forglemmigej sætter vi billeder, tegninger og andet ind.

Vi har opfølgningsmøde i løbet af de første 3 måneder, og derefter en gang om året eller efter behov. Vi vægter en åben dialog, og der er altid mulighed for at kontakte institutionens leder/personale, hvis forældrene føler behov. Ved overgang fra vuggestue til børnehave afholdes et møde samt ved overgang fra børnehave til skole.

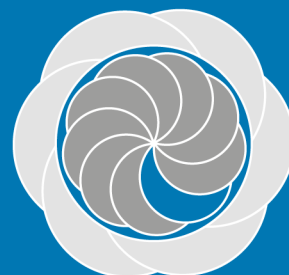
Når barnet nærmer sig børnehavealderen, deltager barnet i vores mini spirer, som er de ældste af vugge børnene. Mini-spirerne deltager i børnehavens morgensamling og i nogle aktiviteter sammen med børnehavebørnene. Inden denne overgang afholdes samtale med forældre, hvor vi taler om overgangen til børnehaven.

I Forglemmigej er forældre altid velkomne, men vi tager hensyn til de andre børn og hvordan de reagerer ved fremmede. Denne model er en integreret del af institutionens værdigrundlag, som tager udgangspunkt i et tilknytningsteoretisk og udviklingspsykologisk blik på barnets primære behov. Børn har først og fremmest brug for at være sammen med deres primære omsorgspersoner. De har også brug for at danne relationer til børn, de kan lege, lære og udvikle sig i samspil med. Forældre til små børn har et pasningsbehov, for at kunne varetage deres erhvervsmæssige arbejde. Forglemmigej er sat i verden for at kunne omfavne henholdsvis børns tryghedsbehov og forældres pasningsbehov.

Vi inviterer jævnligt forældrene til forældrekafe, arrangementer osv, hvor forældrene har mulighed for at deltage.

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Børn i udsatte positioner

Vi har pædagogiske rutiner i både vuggestue og børnehave. Disse spiller en stor rolle i forhold til børn i udsatte positioner. Vores rutiner gør det lettere for barnet at indgå i fællesskaber med andre børn også omkring fælles aktiviteter og praktiske gøremål der skal udføres eller løses sammen med andre.

Vi tager udgangspunkt i barnets ressourcer og støtter op. Vi har ekstra fokus på barnet og familien som helhed, når vi observerer børn i udsatte positioner. Vi er opsøgende i vores samarbejde med forældrene så vi opnår mest mulig viden om familien og barnets trivsel og udvikling. Vi har fokus på tidlig opsporing og når vi ser en ændret adfærd eller behov arbejder vi konstruktivt med dette.

Vi inddeler børnene i små grupper i løbet af dagen for at sikre, at alle børn bliver hørt og set og dette gør det også muligt at arbejde målrettet med specielle behov.

Vi evaluerer børnenes trivsel på personalemøder og stuemøder bl.a. ved hjælp af TOPI, som vi bruger til at vurdere barnets trivsel to gange om året både i vuggestuen og i børnehaven. trivselssamtaler, observationer, dialog med forældrene. Vi har delt børnene op, så hver barn har en kontaktpædagog. Denne pædagog skriver status på barnet hver måned så vi tæt kan følge barnets udvikling og få øje på hurtigt hvor der evt skal indsættes en indsats.

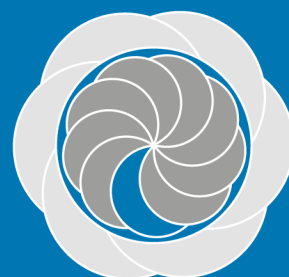
Evaluerer er vores vigtigste redskab i den pædagogiske praksis. Vi arbejder bevidst med evaluering og justering på vores personale møder. Vi har på hvert personalemøde 3 børn, vi taler om. Vi bruger forskellige metoder til at evaluere. Det gør vi bl.a. med

- TOPI
- SMTTE-modellen
- Iagttagelser og observationer
- Refleksioner fra den pædagogiske praksis
- Feedback og dialog med forældre, kolleger og tværfaglige fagpersoner
- Relationscirkel

Vi tror på gennemsigtighed og den ærlige samtale. I samarbejde med forældrene tager vi afsæt i barnets kompetencer og ressourcer, med fokus på, at det styrker og udvikler barnets identitetsdannelse, selvopfattelse, selvværd og selvstændighed. Børn kan i perioder være i udsat position. I den tid indgår vi i tæt dialog med forældre omkring barnet for at støtte barnet bedst muligt. Vi har derfor i den pædagogiske praksis fokus på, at et udsat barn føler sig set, hørt og som en del af fællesskabet. Vi er opmærksomme på at vi kan kontakte familiegruppen og tværfaglige sektioner på lige fod som kommunale børnehaver, ved bekymring. Og vi gør selvfølgelig brug af denne mulighed, såfremt at vi ser behov for det.

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Pædagogisk læringsmiljø med sammenhæng til børnehaveklasse

Vi ønsker et tæt samarbejde med førskolebørnenes tildelte skoler, hjemmeskoler, friskoler og privatskoler. Vi holder overleveringsmøder, hvor vi fremlægger hvilke pædagogiske værktøjer, vi har forberedt de kommende elever med. Dette er altid i samarbejde med forældrene. Opstart af førskolegruppe sker, når barnet er 5 år. Vi har udarbejdet et årshjul som arbejdsredskab for skolegruppe.

Vi vil i januar samle en ”før-skole-gruppe” hvor vi kan tilrettelægge målrettede pædagogiske aktiviteter. Vi vil etablere kontakt til de omkringliggende skoler, med henblik på samarbejde når vi får børn i før-skole-alderen. Vi vil holde samtaler med kommende skolebørns forældre i marts måned.

Overgangsmodel

Når et barn i institutionen skal starte i skole opstarter vi vores skolegruppe midt januar. Vi holder skolegruppe en gang om ugen. I marts holder vi samtaler med de kommende skolebørns forældre. I maj kontakter vi de skoler, hvor børnene skal gå og der afholdes besøg og overleveringssamtaler med personale fra skolen og forældrene, hvis de har behov for at den modtagne skole er opmærksomme på barnets udfordringer med fokus på at videreformidle viden vedrørende det enkelte barns styrker og udfordringer til kommende faglige omsorgspersoner. Dette for også at lette overgangen fra institutionen til skole.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Vi bor ved siden af SP.Jensen, som er søde til at komme forbi og fortælle os om forskellige maskiner og røverhistorier. Og vi er velkomne til at komme over og besøge dem til enhver tid. Vi er medlem af Grønne Spirer og kan bruge deres viden og materiale i vores pædagogiske arbejde i vores nærliggende skov.

Vi besøger ofte hestene på rideskolen.

Ekstern faglig sparring

Personalegruppen har ved behov kontakt til familiegruppen samt PPR ift. børnegruppen. Vi har haft besøg af kommunens tilbud om fuglekuffert, hvor en ornitolog kom og lavede et oplæg for børnene og vi lånt en kuffert med materiale.

Vi har tæt kontakt til Aalborg kommune i forbindelse med eventuelle udfordringer.

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Vi er opmærksomme på at have fokus på institutionens børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø.

Når man går ind ad lågen ved os, møder man en hyggelig overskuelig legeplads. Vi har et skur med cykler og redskaber, en bus lavet af paller, et bålsted og et klatrestativ. Vi har rundt på legepladsen lavet små oaser, der indbyder til leg. I vores store sandkasse har vi et køkken setup. Vores sandkasse er delt op med et lille hegn, så vuggestuebørn har deres eget område til at kunne lege og fordybe sig i deres tempo. I vores store træ hænger der vindsspil, som vi selv har lavet af store østers. På jorden står der træstubber vi sammen har savet og som kan bruges på uendelige måder. Vi har borde og bænkesæt, hvor vi ved lejlighed nyder madpakker, frugt, aktiviteter mm. Hegnet omkring legepladsen er pyntet med perleplader og billeder af dyr som indleder til gode samtaler med børnene. Derudover har vi tavler på hegnet, hvor børnene kan tegne. I vores baghave er der sansehave med mulighed for at dufte til krydderurter, bærbuske, gå med bare tæer i sand, kogler, fliser og sten, flis. Lytte til vindspil osv. Om foråret opstiller vi et stort tipitelt, som bliver brugt til hyggestunder og leg. Der er træstubbe der opfordrer til fx hestelege. I baghaven er der også et område med vildtvoksende græs, hvor der er mulighed for at kigge på insekter. Vores baghave er omkranset af et hegn, hvilket gør det trygt for både små og større børn at lege derovre. Hegnet er ligeledes pyntet med perleplader.

Når vi kommer ind møder vi først garderoberne som er indrettet så de er nemme og overskuelige for børnene at finde rundt i. Vi støtter dermed deres selvfølelse og selvhjulpenhed. På toilettet har vi sat sanglege med læring omkring håndvask og hygiejne. Ved puslebordet har vi også en skammel, sådan at barnet selv kan gå op og ned. Vi har sat læringsskiver op, som samtaleemner til når barnet skal skiftes samt er der malet på væggen således at der ligeledes kan samtales om dette.

I vuggens garderobe er der opsat sanse tavle hvor børnene kan stå og føle på forskellige materialer.

Vi når dernæst et rum, hvor der er malet dyr fra savannen på den ene væg. Dette rum bruges til de mindste vuggestuebørn, når de spiser samt når der er differentierede aktiviteter i vuggestuen. Vi har sat madpakkevogne op ved siden af køleskabet. På gangen hænger tavler med måneds temaer samt informationer.

Vi har et stort fællesrum, vi kalder ”stuen”, det er her børnehavebørnene spiser madpakker, har fælles aktiviteter og samles om leg og læring. Inde i stuen har vi sat læring op i børnehøjde. Vi har, alfabetet, tal og, verdenskort, dyr, rim og remser og meget mere. I stuen er der forskellige legestationer med fx køkken, dyr og biler. Som de fleste ting i institutionen har alting en funktion eller en mening, og børnene har været med til at flytte rundt og haft medbestemmelse i hvor mange af tingene skal hænge og stå. Hver funktion er tydeliggjort med billeder. Om morgenen og sidst på eftermiddagen er vuggestuebørnene sammen med børnehavebørnene. I de øvrige timer er der differentierede aktiviteter målrettet barnets alder og udvikling.

Det næste rum er vores Sommerfugle, den mellemste vuggestuegruppe. Denne stue er indrettet med tanke på at kunne inspirere til stillesiddende aktiviteter samt legestation med køkken, der er plads til motorisk udfoldelse. Væggene er pyntede med læringsmaterialer og børnenes egne tegninger. Der er en god og hyggelig atmosfære. Vi har alderssvarende legetøj i børnehøjde, så børnene selv kan finde legetøj frem og deltage i oprydningen.

Vi har konstant fokus på det psykiske børnemiljø. Fællesskabet er vigtigt for både børn og voksne. Det er hertil essentielt at vi har fokus på det indbyrdes samspil med gensidig respekt og tolerance for hinanden. Vi understøtter bla. dette ved samling hvor vi alle bliver hørt og set og givet vores mening til kende som unikke individer. Vi har ansvar for at involvere i os børnenes univers og have føling med om det psykiske miljø er i balance. Vi holder børnemøder hvor der tages emner op om fx ønsker til bålmad, hvad børnene gerne vil medbringe til vores påske- og julefrokost, ønsker til aktiviteter osv.

Det er vigtigt for os at have øje på hvad børnene interesserer sig for. Den frie leg er her hvor der er plads til udvikling, dannelse af nye fællesskaber, konflikthåndteringer, fantasi, indlevelse, spejling og hvor kreativiteten vokser. Leg giver børn indflydelse på eget liv og styrker deres identitetsdannelse.

Vi er opmærksomme på at skabe et læringsmiljø, der har plads til hvert enkelt barns udviklingstrin samt gøre plads til at de igennem NUZO kan styrke deres udvikling og læring. Dette evalueres jævnligt på personalemøderne, samt i den pædagogiske praksis.

I forhold til sygdom og smitte blandt børn og voksne har vi fokus på hygiejne og håndvask. Derudover udluftning af lokalerne. Vi har fokus på at børnene kommer ud i den friske luft. Vi bruger engangshandsker samt vasker hænder ofte og afspritter.

Vokseninitierede aktiviteter: "Læring skal leges ind" er en af vores stærke overbevisninger. Vi tror på at udvikling og læring sker gennem legen.

Praksis eksempel:

Vi leger "alle mine kyllinger" på legepladsen. Legen handler om at der er en hønemor, en ræv og en flok kyllinger. Hønemor vil gerne have sine kyllinger men det tør de ikke fordi ræven vil fange dem. Når hønemor siger: "kom alligevel." løber alle kyllingerne hen til hønemor.

Denne leg styrker bl.a.:

- Børnenes evne til tur-tagen og tålmodighed; De skal vente på kyllingemor siger kom, før de må løbe. Nogle børn venter på at de kan være hønemor eller ræven. Ræven venter på at kyllingerne løber, før den må løbe.
- Børnenes motorik; De løber fra den ene ende af legepladsen til den anden. De skal fange hinanden, som styrker deres hånd-øje koordinering (integrerer proprioceptiv sans, kinestetisk sans og synssans.)
- Børnenes sprog; der er en hel remse, som de skal sige og øve kollektivt.

Spontane aktiviteter:

Praksis eksempel:

Børnene leger i det sansemotoriske rum. C begynder at synge en julesang. Vi taler kort om traditioner og hvornår der er jul. Nogle af børnene siger at de gerne vil synge flere julesange. Pædagogen griber ønsket, og vi sætter en af de store stueplanter midt i Stuen (alrummet). De voksne og alle børnene tager hinanden i hånden og danser om "juletræet" med børnenes ønsker

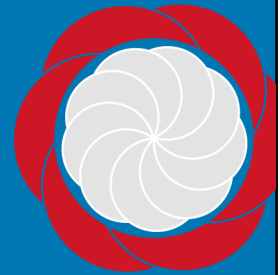
til sange. Et barn ønsker "nu er det jul igen" og vi danser rundt i hele børnehaven som et optog. Aktiviteten fortsatte til at blive en stop-dans, hvor alle børn og voksne dansede med.

- Børnene får styrket deres motorik og rytme sans.
- Vi talte om traditioner, som er en del af tema 2 fra de seks læreplanstemaer.
- Børnene og de voksne fik styrket deres relationer.
- Vi fik skabt et Fælles Tredje og en aktivitet der skabte glæde og sjov. Humor og sjov er en af vores grundværdier i børnehaven. Vores vigtigste opgave er at fylde børnehaven med lyden af grin og glæde. Når vi har det sjovt sammen lærer vi alle noget om os selv og hinanden, vi styrker vores identitetsdannelse og selvværd. Desuden frigives de gode glædeshormoner i kroppen, hvilket virker styrkende for sundheden både fysisk og psykisk.

Børneinitierede aktiviteter: De vigtigste aktiviteter er dem som børnene selv skaber. Det er her vi ser hvad de er optaget af, deres habitus, styrker deres relationer og hvor de skaber deres identitet. Børnene lærer om fællesskabet, relationer og sociale færdigheder jf. det pædagogiske grundlag.

Dette enkeltstående eksempel viser hvordan vi, som pædagogisk personale kan tænke alle temaerne ind i én enkelt aktivitet. Efterfølgende dokumenterer, evaluerer og justerer vi på aktiviteten ved hjælp af observationer, dialog, refleksioner og SMTTE, både evaluerende og didaktisk.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi opmuntrer barnet til at være en aktiv deltager i fællesskabet og italesætter venskaber og fællesskabets betydning for det enkelte barn og for børnehaven som helhed. Dette ses i praksis eksempelvis ved

samling hvor vi taler om hvem der er her og hvem vi mangler, og vi gør plads til at børnene kan udøve deres demokratiske forståelse ved at være medbestemmende under f.eks. samling hvor barnet bliver set og hørt. Vi hjælper hinanden med at lytte til og respektere hinanden. Vi støtter børnene i at få en forståelse for konflikthåndtering og sociale spilleregler i fællesskabet, ved bl.a. at dele om legetøj, vente på tur og at sætte grænser i samspil med andre. Aktiviteter der understøtter dette kan være igennem temaer, sanglege, dialogisk læsning mm.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Under samling taler vi dagligt om og har fokus på empati og relations dannelse. Vi støtter børnene i deres leg og støtter børnene i at øve sig i deres relationer og at lære empati som en del af deres dannelsesrejse igennem Forglemmigej.

Vi bruger bla. Det Fælles Tredje til at arbejde med relationer. Det handler for os om at skabe trygge relationer. Trygge relationer er styrkende for vores selvfølelse. Når vi er trygt tilknyttet til andre, kan vi bedre forstå os selv og bedre lide os selv, og når vi har det godt med os selv, har vi mere godt at give til vores relationer.

Vi er i institutionen rollemodeller og vi møder altid børnene med positive forventninger, fordi vi ved at børnene spejler sig og derved selv møder andre positivt.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Inde i stuen har vi legetøj i børnehøjde, som skaber rum for udfoldelse af læring, sprog og kommunikation. Vi har til daglig samling hvor vi øver kommunikation, vente på tur og turde byde ind. Vi har ydermere fokus på rim og remser og har flere sanglege der giver mulighed for at øve sprog.

Vi har spil og legetøj i børnehøjde der opfordrer børnene til at tale og bruge deres ord.

Sprogvurdering

Sprogvurderinger anvendes i Børnehaven Forglemmigej som læringsunderstøttende indsats omkring børnene, jf. de nationale retningslinjer for lovpligtige sprogvurderinger.

Personalegruppen anvender sprog vurderingsskemaer fra Rambøll. Hvert barn testes senest 3 mdr. efter opstart i børnehaven.

Forældrene orienteres om resultaterne af senest gennemførte sprogvurdering ved næstkommende trivselsmøde. Disse afholdes ca. 3 mdr. efter opstart i institutionen, og herefter hver 6.-7. måned, med mindre, der er anledning til akut drøftelse – og tiltag omkring barnets sprogudvikling. I disse tilfælde iværksættes tiltag omgående.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

På vores udearealer styrker vi sanser, motorik og kroppen med bl.a. leg, løbetrykler, sandkasse og balancegang og vores sansehave i baghaven. Vi bruger naturen og dens gaver. Vi laver balancegang med træstubber og bygger tårne af sten. Vi arbejder meget med det naturlige element og årstiden. Vi lavede ispynt da der var minusgrader for bl.a. at arbejde med hukommelsesmotorik og finmotorik. I skoven leger vi gemmelege, fangelege mm. for at støtte børnenes udvikling og kropslige fornemmelser. Her er vi opmærksomme på at arbejde med temaer som æstetik, fællesskab, personlig udvikling, natur, udeliv og science, social udvikling, krop, sanser og bevægelser og kommunikation og sprog.

Sanse-lege med ris, slim, modellervoks, bobler, skum, maling og meget mere er en stor del af hverdagen i huset. Vi laver mange eksperimenter og sanse-lege for at styrke alle børnenes sanser dagligt. Vi har vores sansehave i baghaven hvor børnenes sanser stimuleres ved forskelligt underlag, dufte og lyde.

Børnene kommer på disse måder i kontakt med deres kroppe og udfordrer dem på deres nuværende udviklingsniveau (NUZO) hvor de tør at prøve nye ting af og rykke deres grænser. De får kropslige erfaringer igennem socialt samspil med de andre børn og voksne. Det er vigtigt for os at vi har udgangspunkt i det pædagogiske grundlag. Vi arbejder helt naturligt med alle de seks temaer i vores daglige aktiviteter. Disse erfaringer kan findes som dokumentation i vores hus.

Natur, udeliv og science

"Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Naturen er essentiel del af vores hverdag i institutionen. Vi har som nævnt før, forskellige udfoldelses-muligheder på vores udearealer. Vi bruger det udendørs rigtig meget i vores praksis. Vi udnytter at der er højt til loftet og de åbne vidder vi har. Vi har et lille stykke skov der tilhører Forglemmigj, som vi udnytter flere gange om ugen. Her har vi mulighed for at fordybe os kreativt i naturen. Vi bruger naturen som ramme og læringsrum for lege og læring. Vores værdigrundlag er at passe på naturen og være bevidste om miljøet. Vi samler tit skrald i skoven hvor vi taler om vigtigheden af at passe på vores natur. Vi taler dagligt om bæredygtighed i forhold til naturen. Vi interesserer os for hvad der optager børnene. En dag på en tur fandt vi en fasanfjer og derefter havde vi en uges tema om fasaner.

Vi laver mange eksperimenter og elsker at udforske og stille spørgsmål sammen med børnene. Et eksempel fra praksis:

"Hvor kommer papir fra?"

Pædagogen fortæller efter bedste evne at fortælle hvordan man laver papir. Efter en lang samtale om papir og regnskoven, bliver der aftalt at vi skal prøve at lave papir selv. I løbet af de næste dage samler børnene papir rester i en stor spand. Fredag hælder vi vand på og mandag ligger der en klæbrig masse. Alle børnene er med til at lave deres eget stykke papir af genbrugspapir og resultatet var enestående. Det var en lærerig proces for både børn og voksne. Her arbejdede vi med læreplanstemaerne; fællesskab og æstetik, alsidig personlig udvikling, social udvikling, kommunikation og sprog, sanser.

Kultur, æstetik og fællesskab

"Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi er dagligt kreative. Vi laver perleplader, klipper og klistrer målrettet vores temaer.

Vores stue er æstetisk indrettet til at inspirere børnenes leg og læring. Vi har bøger, spil og mange kreative redskaber i børnehøjde. Vi interesserer os for hvad børnene er optaget af. Der er næsten altid plads til at børnene kan sætte sig med noget kreativt eller en bog, både med eller uden en voksen.

Vi er i huset et stort differentieret fællesskab og vi deler os op i små fællesskaber i løbet af dagen ved behov. Vi arbejder i praksis med at inkludere alle børnene i fællesskab.

Til højtider taler vi om de forskellige kulturer, værdier og traditioner vi kan finde rundt om i verdenen. Vi har flere børn med forskellige kulturelle baggrunde, som hver bidrager med værdier, traditioner og forskellighed der styrker børnehavens fællesskab.

Vi laver i løbet af året aktiviteter der introducerer vores børn til forskellige kulturelle traditioner, normer og værdier, eksempelvis jul, påske, fastelavn mm.

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Vi opsætter løbende billeder af aktiviteter, så forældrene kan følge med i børnenes hverdag. Dertil laver vi SMTTE modeller og dokumentation på de seks læreplanstemaer vi også hænger op for at holde forældrene ajour. Vi har en stor tavle med årets temaer og hvilke læreplanstemaer, som vi berører i temaerne. Ydermere lægger vi løbende billeder og hverdagsobservationer op på institutionens facebookside hver uge. Vi laver hver måned nyhedsbrev til alle forældre hvor vi fortæller om evt tiltag i vugge- og børnehave og siden sidst.

Vi bestræber os på at optimere personalets kritiske og reflekterende tilgang til tilrettelæggelsen og evalueringen af den pædagogiske praksis ved at systematisk kvalificere og udvikle børnehavens daglige evalueringskultur.

Vi reflekterer og evaluerer på praksis på det månedlige personalemøde. Dette gør vi bl.a. via observationer, praksishistorier, SMTTE-modeller (didaktisk og evaluerende). Herunder som en del af

månedssplanen og de månedlige temaer. Det er pædagogisk leder, som har ansvaret for at sætte evalueringskulturen på dagsordenen og bistå denne i praksis.

Dette vil løbende blive sidestillet og set i sammenhæng med de seks læreplanstemaer og det fælles pædagogiske grundlag.

Vi evaluerer, som nævnt før igennem; praksisfortællinger, observationer, dokumentation, SMTTE-modeller (både Didaktisk og Evaluering, målsætninger, trækker parralleler til tidligere oplevelser og erfaringer, forholder os kritisk til praksis.

to gange om året holder vi en pædagogisk dag hvor vi bl.a arbejder med evaluering af den pædagogiske læreplan, hvor vi reflekterer over praksis til gavn for alles trivsel og udvikling. Ligeledes vil vi opkvalificere personalets faglighed.